

EKOenerji – Yönetim yapısı ve elektrik kriterleri

EKOenerji kurulu tarafından onaylanmış olan metin-23 Şubat 2013

Metin düzeltmeleri: 19 Haziran 2013, 7 Ağustos 2015, 14 Mart 2020, 16 Ağustos 2021

Türkçe tercüme: Eylül 2021

Daha fazla bilgi için www.ekoenergy.org/tr ye bakabilir veya info@ekoenergy.org adresinden EKOenerji Sekreterliği'yle iletişime geçebilirsiniz

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	3
2. EKOENERJİ AĞI VE EKO-ETİKETİ.....	3
3. EKOENERJİ AĞININ YAPISI.....	3
3.1 Ağ.....	3
3.2 EKOenerji Kurulu.....	4
3.3 Destekleyici Yapılar.....	4
3.4 Sekreterlik.....	5
3.5 Şikayet mekanizması ve Tahkim Kurulu.....	5
4. DİL.....	6
5. ANA ARAÇ OLARAK EKOenerji ETİKETİ.....	6
6. TÜKETİCİ BİLGİLENDİRİLMESİ VE BİLİNÇ OLUŞTURULMASI.....	7
6.1 EKOenerji hakkında bilgi.....	7
6.2 EKOenerji'nin finansmanı.....	7
7. UYGUN ELEKTRİK TÜRLERİ.....	7
8. SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK.....	8
8.1 EKOenerji ve sürdürülebilirlik.....	8
8.2 Genel şart: Tüm yasal gerekliliklerin yerine getirilmesi.....	9
8.3 Spesifik şartlar.....	9
A. Rüzgâr.....	9
B. Güneş.....	9
C. Hidroelektrik.....	10
D. Okyanus ve deniz enerjisi.....	14
E. Jeotermal enerji.....	14
F. Biyoenerji (katı, sıvı ve gaz).....	15
8.4 Belli bir üretim aygıtından gelen elektriğin uygunluğu nasıl anlaşılır?.....	17
9. İKLİM.....	18
9.1 İklim Fonu.....	18
9.2 EKOenerji Tam Güç.....	18
10. KAYNAK, TAKİP VE ÇİFTE HESAPLAMA.....	20
11. DENETİM VE DOĞRULAMA.....	20
11.1 Kim, nasıl denetleyebilir?.....	20
11.2 Kimin denetlenmesi gerekir?.....	20
11.3 Neler denetlenir?.....	21
11.4 Denetleme.....	21
11.5 Biyoenerji kullanan üretim tesisleri için yıllık denetimler.....	21
12. EKOENERJİ NASIL SATILIR?.....	22
13. KATKILAR.....	22
14. SAHA İÇİ KURULUMLARDAN GELEN EKOENERJİ.....	22
15. İSİM VE LOGO.....	23
16. KRİTERLERİN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ.....	24

1. GİRİŞ

Bu metin, EKOenerji ağı ve EKOenerji etiketi hakkında genel bilgiler içerir. Ağ yapısının yönetimi ve hedeflerinin yanı sıra EKOenerji etiketinin kriterlerini açıklar.

EKOenerji kriterleri çevreci STK'lar, elektrik tedarikçileri, üreticileri ve tüketicileri, tüketici kuruluşları ve kamu yetkilileriyle yapılan yoğun istişarelerin sonucudur. İstişareler, *ISEAL Code of Good Practice for Setting Social and Environmental Standards* (Toplumsal ve Çevresel Standartlar Belirlemenin İyi Uygulama Kodu) kurallarına bağlı kalarak yapılmıştır, www.isealliance.org.

Daha fazla bilgi için: www.ekoenergy.org

2. EKOENERJİ AĞI VE EKO-ETİKETİ

EKOenerji çevreci STK'ların oluşturduğu bir ağ olmakla birlikte şu amaçlara bağlıdır:

- Özellikle sürdürülebilir yenilenebilir enerji olmak üzere iklim dostu çözümleri teşvik etmek.
- Biyoçeşitliliğin, doğal yaşam alanlarının ve ekosistem hizmetlerinin korunmasına katkıda bulunmak.
- Elektrik tüketicilerini satın alıp kullandıkları enerjinin etkileri ve tüketimlerinin ne anlama geldiği hakkında bilgilendirmek.
- Bizimle aynı amacı paylaşan binlerce şahıs, grup ve şirketin pozitif enerjisini harekete geçirmek ve onlara dâhil olma fırsatı tanımak.
- Enerji sektörü, çevreci STK'lar, tüketici kuruluşları ve kamu yetkilileri vb diğer paydaşlar ile güçlerimizi birleştirmek ve aralarındaki diyalogu geliştirmek.

Bu hedeflere ulaşmak için en görünür aracımız, yenilenebilir enerji için dünya çapındaki ilk ve tek eko-etiket olan EKOenerji etiketidir.

Bu etiketin amacı enerji tedarikçilerinin kolayca tanınabilen ve yaygın olarak kabul gören bir yenilenebilir enerji ürününü satmasına yardımcı olmaktır. EKOenerji eko-etiketi ayrıca tüketicilere karmaşık enerji piyasalarında rehberlik etmeyi, yenilenebilir enerji seçimlerinin getirdiği pozitif etkileri arttırmayı ve bu tercihlerini halka daha kolay şekilde duyurabilmelerini amaçlar.

3. EKOENERJİ AĞININ YAPISI

3.1. Ağ

EKOenerji ağı, çevreci STK'ların oluşturduğu bir koalisyonudur. Yapısı zamanla gelişecek olup, üyelerinin beceri ve ihtiyaçlarına uyum sağlayacaktır.

Kuruluş aşaması süresince, EKOenerji ortakları arasındaki ilişkiler *EKOenerji ağı partnerleri arası geçici sözleşme*'ye göre yürütülür. Bu sözleşme, tüm üyelere EKOenerji Kurulu'nda 1 oy hakkı

tanır. Kararlar 3/4 oy çoğunluğu (hayır oyuna oranla en az 3 kat fazla evet oyu) ile alınır.

Üyeler EKOenerji'nin yapısını EKOenerji 6 ülkede, ülke başına en az 100 GWh volümde satıldıktan sonra yeniden değerlendirme kararı almıştır. En muhtemel adım, üyeler tarafından seçilen bir kurulun yönettiği EKOenerji organizasyonunu tüzel bir kişilik olarak oluşturmaktır.

3.2. EKOenerji Kurulu

EKOenerji Kurulu, yönetim yapısı içindeki en üst düzey yönetim yetkisine sahiptir. Kurul EKOenerji'nin stratejisini onaylar, kriterlere ve bu metinde listelenen durumlarda üretim araçlarının kabul edilebilirliğine karar verir, EKOenerji Çevre Fonu ve EKOenerji İklim Fonu'nun kullanımını kararlaştırır ve EKOenerji Sekreterliği'nin müdürünü atar. Bütün kararlar ilgili paydaşlar ve platformlarla yapılan yoğun istişarelere dayanarak alınır.

Şu anki *EKOenerji ağı ortakları arası geçici sözleşmesi*, tüm üyelerine EKOenerji Kurulunda 1 oy hakkı tanır. Gelecekte başka bir anlaşmaya varılabilir.

3.3. Destekleyici Yapılar

Danışma Grubu

Danışma Grubu, EKOenerji Kurulu tarafından atanır ve yaklaşık olarak Kurul'un 3 katı sayıdadır. Görevi iki yıl boyunca geçerlidir ve yenilenebilir.

Danışma grubunda aşağıda belirtilen hissedar grupları için yer ayrılmıştır:

- Çevreci STK'lar
- Enerji sektörü (üreticiler, tüccarlar ve tedarikçiler).
- EKOenerji tüketicileri ve tüketici organizasyonları

Diğer olası üyeler, enerji piyasasının uygulanmasında rol alan ve Menşe Garantisi (GO) ve I-REC benzeri Enerji Özniteliği Sertifikaları'na dahil olan kamu yetkilileri olabilir.

Danışma Grubu, EKOenerji ile ilgili herhangi bir konuda öneri sunabilir. Danışma Grubu aktif olarak Kurul gündemi hakkında bilgilendirilir. Kurul, Danışma Grubu üyelerinin yorumları ve sorularına 2 ay içerisinde yanıt vermelidir.

Danışma Grubu, 3/4 oy çokluğuyla EKOenerji Tahkim Kurulu üyelerini aday gösterir.

Çalışma Grupları

EKOenerji Kurulu veya EKOenerji Sekreterliği, çalışma grupları kurmaya karar verebilir. EKOenerji Ağının tüm üyeleri katılımı için uzmanlar önerebilir. Çalışma gruplarının üyeleri, Danışma Grubunun görüşü alındıktan sonra Kurul ya da Sekreterlik tarafından atanır.

Mümkün olduğunda, EKOenerji yeni yapılar kurmak yerine var olan platform ve ağları kullanır veya bunlarla iş birliği yapar.

3.4. Sekreterlik

EKOenerjinin günlük idaresinden Sekreterlik sorumludur. Sekreterliğin görevlerine şunlar dahildir:

- EKOenerjinin yönetimi ve işleyişini sağlamak.
- Dış ilişkilerinde EKOenerji'yi temsil etmek ve temaslar kurmak.
- Paydaşlara ve paydaş gruplarına hizmet sağlamak.
- EKOenerji yapısının bütün toplantılarını organize etmek, hazırlamak ve kaydını tutmak.
- Bütçe ve eylem planlamasında karar almaya yardımcı olacak belgeleri düzenlemek.
- İç ve dış raporları hazırlamak.
- Bilgi dağıtımını ve yayını desteklemek.
- Kurumun mali yönetimi ile ilgilenmek.

3.5 Şikayet mekanizması ve Tahkim Kurulu

EKOenerji Kurulu'nun bir kararından, karar vermediği bir konudan veya EKOenerji kurallarının uygulanış şekline herkes şikayette bulunabilir. Şikayet EKOenerji Kurulu'na yöneltilmelidir ve EKOenerji Danışma Kurulu dikkatine sunulacaktır.

EKOenerji Kurulu, aşağıdakilerden gelen şikayetlere 3 ay içinde yanıt vermelidir:

- EKOenerji ağı üyeleri
- EKOenerji satan şirketler
- Üretim cihazlarının onayı hakkında karar alınmış olan elektrik üreticileri (ya da temsilcileri).

Şikâyetten sorumlu taraflar EKOenerji Kurulu'nun tepkisine karşı çıkmak isterlerse ve yukarıda bahsi geçen 3 kategoriden birine dahillerse meseleyi EKOenerji Tahkim Kurulu'na götürebilirler.

EKOenerji Tahkim Kurulu, Danışma Grubu tarafından aday gösterilen ve EKOenerji Kurulu tarafından atanan en az 3 uzmandan oluşur. Atama 5 yıl süreyle geçerlidir.

Tahkim Kurulu'nda bir çevre sorunları uzmanı için ve bir yenilenebilir enerji uzmanı için yer ayrılmıştır. İlgili paydaş gruplarına aday gösterme fırsatı sunulur. Tahkim Kurulu'nun en az bir üyesi hukukçu olmalıdır. (Hukuk Yüksek Lisans derecesi).

EKOenerji tahkim prosedürü, Avrupa Tahkim Mahkemesi kuralları ve benzeri var olan tahkim kurallarına dayandırılacaktır. Tahkim Kurulu, mesele kendisine ulaştıktan sonra 6 ay içinde nihai bir karara varır. Şikayet, tartışmalı bir kararın geçerliliğini askıya almaz.

EKOenerji Tahkim Kurulu ayrıca, EKOenerji Lisans Sözleşmesi hakkındaki anlaşmazlıkları da EKOenerji'nin ve lisans sahibinin Lisans Sözleşmesi'nde anlaşmaya vardığı üzere çözer.

EKOenerji Tahkim Kurulu, EKOenerji satışlarının ilk yılı ardından en geç 2 sene sonra faaliyete geçecektir.

4. DİL

EKOenerji ağının çalışma dili İngilizcedir fakat Sekreterlik mümkün olan en fazla sayıda paydaşa kendi dillerinde yardım edebilmek için mümkün olan her şeyi, gönüllü çevirmenlerden oluşan bir ağ kurmak vb, yapacaktır.

Birden fazla dil sürümleri arasında farklılıklar olması halinde, İngilizce metin geçerlidir.

5. ANA ARAÇ OLARAK EKOenerji ETİKETİ

EKOenerji ağı 7. Bölümde listelendiği gibi, yenilenebilir enerji kullanımını teşvik etme amacındadır. EKOenerji ağının eylemleri özellikle EKOenerji etiketli enerjiye odaklanır.

EKOenerji etiketi, ağın fazladan etki yaratmak için kullandığı ana araçtır, başka bir deyişle enerji piyasasının çevre ve iklim politikasını güçlendirip desteklemesini sağlar. Bu sebeple, EKOenerji etiketi aşağıdakileri garanti eder:

- Yeşil enerji ücretinin bir kısmı, EKOenerji tercih edilmese gerçekleşmeyecek olan çevreci eylem ve önlemlere harcanır.
- Yeşil primin bir kısmı yenilenebilir enerjinin tanıtımında, bilgi ve deneyim paylaşmada kullanılır.
- Hangi elektriğin EKOenerji olarak satılabileceği ve bu elektriğin nasıl satılması gerektiği hakkında ekstra kriterler belirlenmiştir EKOenerji kriterleri genellikle en iyi örnek uygulamalara dayandırılmıştır. EKOenerji, tüm aktörlerin eyleme geçmesi ve iklim için fazladan bir adım atmasına yönelik bir itici güç niteliğindedir.
- Tüketiciler, satın aldıkları enerji ile ilgili daha detaylı ve daha güvenilir bilgi edinir. Bu, ihtiyaçlarına ve tercihlerine en uygun elektriği seçmelerine olanak sağlar.

Bu sebeplerden dolayı, sadece EKOenerji ağı tarafından belirlenen kriterleri karşılayan enerji EKOenerji etiketliyle satılabilir. Bu aşağıdaki hususlarla ilgilidir:

- Tüketici bilgilendirmesi ve bilinç oluşturulması (6. bölüm)
- Yenilenebilirlik, sürdürülebilirlik ve iklim (7, 8 ve 9. bölümler)
- Enerjinin kaynak takibi ve çifte sayımdan kaçınılması (10. bölüm)
- Denetleme ve doğrulama (11. bölüm)

6. TÜKETİCİ BİLGİLENDİRİLMESİ VE BİLİNÇ OLUŞTURULMASI

6.1. EKOenerji hakkında bilgi

Lisanslı tedarikçiler, sattıkları EKOenerji ürününün kaynağı hakkında tüketicileri ve potansiyel tüketicileri bilgilendirmelidir. Bu bilgi en azından aşağıdakileri içermelidir:

- Enerjinin üretildiği bölge veya ülke
- Üretim şekli. Bu bilgi, bu belgedeki 7. bölümde listesi verilen yenilenebilir enerji kaynaklarına dayanmalıdır. Rüzgâr enerjisi için, denizde, kıyıya yakın veya karada olup olmadığı ayrımının yapılması önerilir. Başka spesifik bilgi verildiyse genel kategoriler atlanabilir. Elektrik ürünü birden fazla yenilenebilir elektrik türü içeriyorsa, her türün oranından bahsedilmelidir.

Lisanslı EKOenerji satıcıları, kendi başlarına EKOenerji etiketli ürüne dair beyanat geliştiremez (örneğin karbon hesaplaması veya fazladan değer yaratma, vb). EKOenerji ağının önerdiği ifadeleri, EKOenerji internet sitesini veya “EKOenergy brand book” metnini kullanırlar. EKOenerji'nin karbonla ilgili iddiaları uluslararası daima iyi örneklerle dayanacaktır.

Lisanslı EKOenerji satıcıları, tüketicileri aşağıdaki konularda doğru bilgilendirir:

- EKOenerji etiketli enerji ve diğer yenilenebilir enerji arasındaki farklar
- EKOenerji etiketli enerji kullanan tüketicilerin kendi iletişim faaliyetlerinde EKOenerji logosunu nasıl kullanabileceği (EKOenergy brand book'a referans vererek)

6.2. EKOenerji'nin finansmanı

EKOenerji olarak satılan her bir megavat-saat (MWh) için, tedarikçiler ağın eylemlerini finanse etmek ve yenilenebilir elektrik talebini artırma çalışmalarını desteklemek için EKOenerji ağına en az 0,08 euro (sekiz euro sent) öderler.

Bir takvim yılı süresince, aynı son tüketiciye 250 GWh'den fazla EKOenerji satılmışsa, bu katkının 250 Gwh'yi geçen kısmı için ödenmesi zorunlu değildir.

7. UYGUN ELEKTRİK TÜRLERİ

EKOenerji yenilenebilir enerji için bir etikettir. Yenilenebilir elektrik, kullanımdan sebeple tükenmeyen doğal kaynaklardan gelen veya doğal süreçlerle nispeten kolayca tekrar üretilebilecek şekilde kullanılan elektriktir.

Şu anda EKOenerji aşağıdaki kaynaklardan gelen yenilenebilir elektriği kabul eder:

- a) Rüzgar
- b) Güneş
- c) Hidroelektrik¹
- d) Okyanus ve deniz enerjisi (gelgit enerjisi, dalga enerjisi, okyanus akıntısı enerjisi,...)
- e) Jeotermal
- f) Biyoenerji (katı, sıvı ve gaz)
- g) Çöp gazı
- h) Kanalizasyon arıtma tesisi gazı

Aşağıdaki kaynaklar dahil değildir:

- a) Kömür ve bitümlü şist
- b) Petrol, şist yağı ve katranlı kum yağı gibi konvansiyonel yağlar dahil
- c) Doğal gaz, şist yağı dahil
- d) Turba
- e) Nükleer
- f) Biyokütle dışındaki atıkların yakılması

Kabul edilmeyen kaynakların listesi eksiksiz değildir.

8. SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

8.1. EKOenerji ve sürdürülebilirlik

Yenilenebilir enerji sektörünün istikrarlı gelişimini garantilemek için, yenilenebilir enerjiyi destekleyen grupların farklı çıkış noktaları ve kaygıları olsa da birbirlerini anlamaları ve güçlendirmeleri önemlidir. Üreticiler, tedarikçiler, tüccarlar, iklim politikası uzmanları, çevreciler, tüketici kuruluşları.

EKOenerji etiketi ve EKOenerji ağı aşağıdakileri sağlayarak paydaşları bir araya getirmede bir rol oynamak amacındadır:

- Paydaş katılımına odaklanan pragmatik bir yaklaşım benimsemek.
- Biyoçeşitliliğin korunmasına yönelik somut aktiviteler için, kullanımı ilgili paydaşlar tarafından kararlaştırılacak bir çevre fonu yaratmak.
- Tartışmalı türlerdeki yenilenebilir elektrik üretimi kurumlarını EKOenerji kapsamına dahil etmemek.

EKOenerji ağı ve diğer paydaşlar düzenli olarak sonuçları değerlendirecek ve gerektiğinde bu metnin 16. bölümüne uygun olarak kriter değişiklikleri önerecektir.

¹ Şebeke için enerji depolaması vb şekilde kullanılmak üzere pompalanmış hidroelektrik dahil değildir.

8.2. Genel şart: Tüm yasal gerekliliklerin yerine getirilmesi

Elektriğin EKOenerji olarak satılabilmesi için elektriği sağlayan üretim kurumlarının aşağıdakileri sağlaması gerekir:

- Üretim yerinde tüm yasal gereksinimlerin yürürlükte olması
- Ruhsatları dahilinde olan tüm gereksinimler

Aşağıdaki paragraflarda ek şartlar, her enerji türü için ayrı olacak şekilde listelenmiştir.

8.3. Spesifik şartlar

A. Rüzgâr

Aşağıdaki bölgelerde kurulan tesisler ancak ilgili paydaşlara danışıldıktan sonra EKOenerji Kurulu onayladığı takdirde geçerlidir:

- Yetkililer tarafından belirlenen doğal koruma alanları
- Natura 2000 alanları (<http://natura2000.eea.europa.eu/>)
- Önemli Kuş Alanları (<http://www.birdlife.org/datazone/site/search> > view maps)
- UNESCO Dünya Mirası Alanları (bakınız <http://whc.unesco.org/en/254/>)

Kararlar makul olmalı, üretim yerinde yürürlükte olan mevzuata uymalı ve bu alanlardaki koruma hedeflerini dikkate almalıdır. Kararlar halka açık olacaktır.

EKOenerji Kurulu bu onay hakkını ulusal ve bölgesel STK'lar gibi diğer kuruluşlara, belirli zaman dilimi ve alanlar için devredebilir. Bu kuruluşlar EKOenerji Kurulu ile aynı yükümlülüklerden, özellikle de diğer paydaşlara danışma yükümlülüğünden mesuldür.

B. Güneş

Aşağıdaki bölgelerdeki kurulaumlar ancak ilgili paydaşlara danışıldıktan sonra ve EKOenerji Kurulu onayladığı takdirde geçerlidir:

- Yetkililer tarafından belirlenen doğal koruma alanları
- Natura 2000 alanları (<http://natura2000.eea.europa.eu/>)
- Önemli Kuş Alanları (<http://www.birdlife.org/datazone/site/search> > view maps)
- UNESCO Dünya Mirası Alanları (bakınız <http://whc.unesco.org/en/254/>)

Bu onay bir yönetim planının varlığı ve uygulanmasına bağlı olarak verilebilir, örneğin:

- Çit duvarı (doğal ortamın bozulmasının önlenmesi ve hayvanların maksimum erişim sağlanması halinde)
- Zirai ilaçsız yönetim
- Toprağın geçirgenliğini korumak için önlemler (örneğin beton kullanımını önlemek için toprak vidası kullanarak)

- Paneller ve bölgenin inşa edilmemiş kısımları arasındaki alanda doğal alan yönetimi
- Su yönetimi

Kararlar makul olmalı, üretim yerinde yürürlükte olan mevzuata uymalı ve bu alanlardaki koruma hedeflerini dikkate almalıdır. Kararlar halka açık olacaktır.

EKOenerji Kurulu bu onay hakkını ulusal ve bölgesel STK'lar gibi diğer kuruluşlara, belirli zaman dilimi ve alanlar için devredebilir. Bu kuruluşlar EKOenerji Kurulu ile aynı yükümlülüklerden, özellikle de diğer paydaşlara danışma yükümlülüğünden mesuldür.

C. Hidroelektrik

Hidroelektrik kriterlerimizin gözden geçirilmesinde Avrupa Birliği'nin LIFE Programı'ndan fon sağlanmıştır. Materyal, yazarların görüşlerini yansıtmakta olup Avrupa Birliği Komisyonu veya EASME içeriğinin kullanımından sorumlu tutulamaz.

C.1 Hidroelektrik kurulumları için çevresel şartlar

General ve spesifik şartlar

Kurulumun operasyonunun tüm yasal gereklilikleri yerine getiriyor olması ve tüm ruhsat ve izinlere uygunluğu temel koşuldur. (Ayrıca 8.2 başlığına bakın)

Ayrıca, EKOenerji balık göçleri, su seviyesi ve nehir habitatlarıyla alakalı olarak spesifik çevresel şartlar koymuştur. Her kriter için bir temel performans seviyesi ve ileri performans seviyesi bulunur. Hidroelektrik kurulumunun EKOenerji'ye uygunluğu için her üç kriterde temel performans seviyesine ulaşmış olmanın yanısıra, üç kriterin birinde ileri performans seviyesinde olması şart koşulmuştur.

Özel ve istisnai durumlar:

- Bu ek şartlar, sulama kanalları veya su tedarik tünelleri gibi tamamen yapay yapılar üzerine kurulu santraller için geçerli değildir.
- Kapasitesi 1 MW'nin altında olan hidroelektrik kurulumları, elektrik üretimi çevre üzerindeki etkiyle kıyaslanamayacak kadar ufak olduğu için EKOenerji tarafından dikkate alınmaz.
- Her iki kriterde de ileri performans seviyesine ulaşılmışsa, gerekli bir sebep gösterildiğinde üçüncü kriterden muaf tutulmak mümkündür. EKOenerji Sekreterliği istisnai durumları yazılı başvuru üzerine değerlendirecektir.

Ek şart 1; Balık göçleri

Hedef: Bölgede bulunan balık türleri, hidroelektrik kurulumunu gereksinimleri doğrultusunda,

suyun akış yönü ve tersi yönünde, kendi kendilerine geçebilmelidir.

EKOenerji, balık göçlerine ve serbest akan nehirlere bariyerler inşa edilmesini onaylamaz. Bu yüzden baraj ve bariyerlerin 2013 yılı öncesinde inşa edilmiş olması gerekir. EKOenerji daha sonra inşa edilmiş yapıları, akarsu üzerinde yeni bir negatif etki gerçekleşmediği takdirde kabul edebilir, ör. Eski barajların restorasyonu veya nehrin akışını tamamen bloke etmeyen kurulumlar.

	Koşullar	Kanıtlayıcı yöntemleri
Temel düzey	Hedeflenen türün kullanabileceği, doğal veya teknik, fonksiyonel bir balık geçidinin var olması. Bu geçitlerin fonksiyonelliğinin gözlem altında olması veya yeni kurulan geçitlerin fonksiyonelliğinin gözlemlenecek olması.	Kurulum ve balık geçitlerinin veya balıkların yüzebileceği alternatif yolların haritada veya fotoğraf üzerinde gösterilmesi, balık geçidi veya alternatif yolun operasyonuna dair rapor, vb.
İleri düzey	Denetleme düzenli olarak yapılmaktadır ve denetleme sonuçlarına uygun olarak balık geçidinin veya alternatif yolun fonksiyonunun iyileştirilmesinde gerekli önlemler alınmıştır. Uygulanan önlemler, balık geçidinde suyun akışının tersi yönüne olan balık göçlerini iyileştirmiştir ve akış yönündeki balık göçleri de dikkate alınarak balıkların hidroelektrik santralinden geçmesi sağlanmaktadır.	Düzenli denetlemelerin raporlanması. Uygulanan yöntemler ve etkileri üzerine raporlar, vb.

Birinci koşul, balık göçleri için elektrik santralının öncesinde ve sonrasında başka bariyerler bulunması halinde de uygulanır.

Birinci koşul, doğal ve coğrafi sebeplerle balıkların geçemeyeceği yerlerde (yüksek şelale vb) bulunan baraj ve bariyerler için uygulanmaz (eğer elektrik santrali balık göçlerini nehrin diğer kollarında engellemiyorsa).

Ek şart 2: Su akımı

Hedef: Nehir hiçbir zaman kurutulmaz. Yeterli miktarda ve kesintisiz su akımı, baypas kanalı aracılığıyla veya türbinler vasıtasıyla garanti altına alınmıştır.

	Koşullar	Kanıtlayıcı yöntemleri
Temel düzey	Deşarj noktalarındaki minimum su salımı, ortalama düşük akım referans alınarak tanımlanmıştır. Kurulumun normal operasyonunda baypas kanalına veya akarsu	Akım ölçüm noktalarının haritada gösterimi, akım eğrileri (m ³ /s), nehrin ortalama düşük akımı (m ³ /s), santralin minimum su

	kollarına, santralin aşağısındaki kanallara (örneğin baypas kanalı yoksa kuyruk suyuna) sıfır akımlı pikleme yapılmaz.	deşarjı (m ³ /s), balık geçidi ve/veya baypas kanalından minimum sudeşarjı (m ³ /s), raporlar
İleri düzey	Ayrıca, nehrin ekolojik akımı her mevsim için, minimum akım, maksimum akım, sel olayları zamanlamaları, pikleme artış ve azalış hızı dahil olmak üzere belirlenmiştir. Bunlar santralin operasyonuna, balık geçidi operasyonuna ve/veya alakalı ölçümlere uygulanmaktadır.	Ekolojik akım üzerine rapor, ekolojik akımın santralin operasyonuna nasıl uygulandığına dair rapor.

Santral rezervuarları dağ veya tepe üzerindeyse ve su alım ve salımı tünel sistemiyle sağlanıyorsa 2. Kriter santralin sonrasındakideşarj noktaları için uygulanır.

Ek şart 3: Nehir habitatları

Hedef: Akarsuda yaşayan canlıların yaşama ve üreme alanları bulunmaktadır. Nehir ekosistemlerinde bu canlıların üreme ve yaşama alanları, hidroelektrik santralinin olduğu bölgede de mevcuttur.

	Koşullar	Kanıtlanma yöntemleri
Temel düzey	Yaşam alanları nehir canlılarına uygundur ve habitatlarda yıl boyunca su bulunur. Nehre gelen veya nehirden ayrılan kollarında, baypas kanalında (doğal balık geçidi veya akarsu kolunda) veya bu amaçla inşa edilen telafi kanalında bu habitatların bakımı yapılmış / restore edilmiştir. Santral alanındaki yaşam alanlarına nehir canlılarının erişimi mümkündür.	Yaşam alanlarının kalitesi ve sayısı hakkında raporlar. Genel tanım, su seviyeleri ve buldukları yerlerin haritada gösterimi. Habitatların m ² cinsinden veya 100 metre bazında alanları.
İleri düzey	Ayrıca, habitatların nehir organizmalar için yaşama ve üreme alanı olarak fonksiyonu denetim altındadır. Bu denetimlerde edinilen veriler, habitatların kalitesini ve sayısını artırmak için kullanılmaktadır. Bu ölçümler akım durumu ve taban sübstratını iyileştirmiştir.	Belirli nehir canlılarının üreme sonuçları (ör. Hektar başına smolt miktarı), yaşam alanlarının restorasyonu veya iyileştirilmesine dair önlem raporları

Santral rezervuarları dağ veya tepe üzerindeyse ve su alım ve salımı tünel sistemiyle sağlanıyorsa 3. Kriter santralin sonrasındaki akarsu kolları için uygulanır.

C.2 Başvuru süreci ve geçerlilik süresi

Her santral için ayrı başvuru yapılmalıdır. Başvuru, EKOenerji Sekreterliği'nin formunu doldurmakla mümkündür. Şartların sağlanması için gereken tüm koşullar, onay öncesinde yerine

getirilmiş olmalıdır.

EKOenerji Sekreterliği, sunulan belgelerin yukarıda sayılan kriterlerin yerine getirildiğine işaret ettiğine karar vermek üzere bu belgeleri inceleme altına alır. Gerektiği takdirde EKOenerji yerel paydaşlarla iletişime geçer ve/veya halka açık istişare düzenler. EKOenerji onayını almış santrallerin listesi www.ekoenergy.org adresinden görülebilir.

Hidroelektrik santrallerinin onayı 5 yıl boyunca geçerlidir. Fakat yukarıdaki genel ve spesifik şartlar yerine getirilmediği takdirde santraller bu süre dolmadan listeden çıkarılabilir. Mücbir sebeplerle kriterlerin uygulanmasında aksaklık olursa, başvuru üzerine istisnai durumlar değerlendirilir. Mücbir sebeplere örnek olarak doğal afetler veya EKOenerji'nin gereklilikleriyle uyuşmayan, ani hukuki değişimler sayılabilir.

C.3 Nehir restorasyonu projeleri için fon sağlanması

EKOenerji etiketiyle satılan her Mwh'lik hidroelektrik için, satıcı nehir restorasyonu projeleri için (Lisans ödemesi (6.3) ve İklim Fonu ödemelerine ek olarak) EKOenerji Çevre Fonu'na en az 0.10 € katkıda bulunur.

Bu katkılar, EKOenerji Kurulu'nun yönetimi altında EKOenerji Sekreterliği tarafından idare edilir. İdare masrafları, tüm katkıların %5'ini geçmez.

Bu katkılarla hidroelektriğin doğaya verdiği hasarı gidermeye yönelik nehir restorasyonu projeleri fonlanır. Projeler açık, şeffaf ve objektif şekilde seçilir. Lokasyon olarak elektrik üretimi ve satışının gerçekleştiği coğrafyalar hedeflenmiştir. Projelerin seçimindeki önemli etmenler ekolojik etki ve maliyet uygunluğudur.

D. Okyanus ve deniz enerjisi

Aşağıdaki bölgelerde kurulan okyanus ve deniz tesisleri (gelgit nehirleri ve haliçlerdeki tesisler hariç) ancak ilgili paydaşlara danışıldıktan sonra ve EKOenerji Kurulu onayladığı takdirde geçerlidir:

- Yetkililer tarafından belirlenen doğal koruma alanları
- Natura 2000 alanları (<http://natura2000.eea.europa.eu/>)
- UNESCO Dünya Mirası Alanları (bakınız <http://whc.unesco.org/en/254/>)

Kararlar makul olmalı, üretim yerinde yürürlükte olan mevzuata uymalı ve bu alanlardaki koruma hedeflerini dikkate almalıdır. Kararlar halka açıktır.

EKOenerji Kurulu bu onay hakkını diğer kuruluşlara, özellikle iyi belirlenmiş zaman ve alanlar için ulusal ve bölgesel STK'lara, devredebilir. Bu kuruluşlar EKOenerji Kurulu ile aynı yükümlülüklerden, özellikle de diğer paydaşlara danışma yükümlülüğünden mesuldür.

Not: Gelgit nehirleri ve haliçlerdeki tesisler için (diğer) hidrogüç için uygulanan şartlar aynen uygulanır. (Bakınız 8.3.C)

E. Jeotermal enerji

Aşağıdaki bölgelerde kurulan tesisler ancak ilgili hissedarlara danışıldıktan sonra EKOenerji Kurulu onayladığı takdirde geçerlidir:

- Yetkililer tarafından belirlenen doğal koruma alanları
- Natura 2000 alanları (<http://natura2000.eea.europa.eu/>)
- Önemli Kuş Alanları (<http://www.birdlife.org/datazone/site/search> > view maps)
- UNESCO Dünya Mirası Alanları (bakınız <http://whc.unesco.org/en/254/>)

Kararlar makul olmalı, üretim yerinde yürürlükte olan mevzuata uymalı ve bu alanlardaki koruma hedeflerini dikkate almalıdır. Kararlar halka açıktır.

EKOenerji Kurulu bu onay hakkını diğer kuruluşlara, özellikle iyi belirlenmiş zaman ve alanlar için ulusal ve bölgesel STK'lara, devredebilir. Bu kuruluşlar EKOenerji Kurulu ile aynı yükümlülüklerden, özellikle de diğer paydaşlara danışma yükümlülüğünden mesuldür.

F. Biyoenerji (katı, sıvı ve gaz)

F.1 Biyoenerji için çevresel şartlar

Biyokütle, biyogaz ve biosıvı ile çalışan kurulumlarda üretilen elektrik şu durumlarda EKOenerji onayına uygun olur:

1. Elektrik, Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin iç enerji piyasasında kullanılabilir ısı talebine dayanan kojenerasyonun teşvik edilmesi hakkındaki 11 Şubat 2004 tarihli 2004/8/EC sayılı yönergesinde tanımlandığı üzere kojenerasyondan gelen elektriktir. Kojenerasyonla üretilen elektriğin hacmi bu yönergede Ek II'de açıklandığı üzere hesaplanır.

VE

2. Kojenerasyon sürecinin yıllık bazda ortalama verimliliği minimum %75'tir. Verimlilik, elektrik, mekanik enerji üretimi ve açığa çıkan kullanılabilir ısının kojenerasyonla ısı üretimi için kullanılan yakıt ve brüt elektrik artı mekanik enerji üretimine bölünmesiyle elde edilir. Formülde geçen kavramlar, Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin iç enerji piyasasında kullanılabilir ısı talebine dayanan kojenerasyonun teşvik edilmesi hakkındaki 11 Şubat 2004 tarihli 2004/8/EC sayılı yönergesine uygun olarak açıklanır.²

² Kullanılabilir ısı, ekonomik olarak meşru ısıtma ve soğutma talebini karşılamak için üretilen ısıdır. Aksi takdirde piyasa koşullarında ortak üretim dışındaki enerji üretim süreçleri tarafından karşılanacak olan ısıtma ve soğutma ihtiyaçlarını dâhil eder.

3. Bioenerji aşağıdaki kaynaklardan sağlanır:

a) Avrupa Ekonomik Alanında (AEA) hasat edilen odun biyokütlesi. Aşağıdakiler haricinde:

- Kütükler ve kökler
- Ulusal ya da bölgesel bir çevreyi koruma kuruluşu tarafından onaylanmış bir çevresel yönetime göre hasat edilmediği sürece yetkililer tarafından belirlenen tüm doğal koruma alanlarından, Natura 2000 alanlarından ve UNESCO Dünya Mirası alanlarından gelen ağaç biyokütlesi
- Göğüs yüksekliği çapı (DBH) 20 cm'den fazla olan kütükler. Kök çürümesi (Heterobasidion) ve diğer patojenler yüzünden herhangi bir endüstriyel kullanım için uygun olmayan kütükler kullanılabilir. Diğer istisnalar EKOenerji Kurulu tarafından onaylanabilir.
- Kereste sağlanan ormanlardaki kesimlerin yıllık orman artışının %70'inden az olduğu bölgelerden geldiği kanıtlanmadığı takdirde, kesimlerin yıllık orman artışının %80'ini aştığı ülkelerden gelen orman ürünleri. Dikkate alınan kesim oranı son 5 yılın mevcut rakamları ortalamasıdır.

b) AEA'dan gelen kentsel organik atıkların anaerobik fermantasyonundan üretilen gazlar.

c) AEA'dan gelen gübrenin anaerobik fermantasyonundan kaynaklanan gazlar.

d) AEA'da yer alan üretim süreçlerinin organik kalıntıları. Örneğin, gıda sanayi kalıntıları ve bıçkı talaşı, ağaç kabuğu, talaş, siyah likör ve diğer konsantre likörler gibi orman sanayi kalıntıları.

e) Bir ulusal veya bölgesel doğa koruma kuruluşu tarafından onaylanmış bir doğa yönetim planı doğrultusundaki doğa yönetim planından kaynaklanan orman dışı biyokütle.

Komşu Avrupa bölgelerinden gelen aynı kategorideki biyokütleyle, ilgili paydaşlara danışıldıktan sonra EKOenerji Kurulu tarafından izin verilebilir. Karar halka açık olacaktır. Var olan orman ve biokütle sertifika programlarının kullanımı onay sürecinin daha verimli bir şekilde gerçekleşmesini sağlamaya yardımcı olabilir.

Bu paragraf için, deniz aşırı bölgeler AEA'nın bir parçası olarak kabul edilmemiştir ve İsviçre AEA ülkeleriyle denk tutulmuştur. AEA ülkesi olmayan diğer ülkelerde biyoenerjiden üretilen elektrik, EKOenerji Kurulu koşullarla ilgili karara varmadan EKOenerji olarak satılamaz.

İki farklı maddeyi aynı anda yakma durumu (co-firing) için özel kural

Eğer bir kurulum hem şartlara uygun biyokütle hem de başka yanıcı maddeler kullanıyorsa, ürettiği elektriğin EKOenerji eko-etine uygun olması ancak EKOenerji için uygun biyokütle girişinin, yıllık yakıt girişinin en az %50'sini teşkil etmesi halinde mümkündür.

Bu şart karşılandığında, EKOenerji için uygun elektrik miktarı aşağıdaki gibidir:

İki maddenin yakılmasından gelen x $\frac{\text{Takvim yılı süresince kullanılan, şartlara uygun biokütle}}{\text{Takvim yılı süresince toplam yakıt girişi}}$ elektrik

Kurulumların EKOenerji şartlarına uygun olan ve olmayan biyokütle karışımı kullandığı durumlarda bu elektriğin satışı için geçerli durumlar “özel ” başlığı altında açıklanmıştır. Bakınız 8.4.

F.2 Biyoenerji kullanan kurulumların denetimi

Kriterlerin yerine getirilip getirilmediği yılda en az bir kez aşağıdakiler tarafından kontrol edilecektir:

- Biyokütle tesislerini Menşe Garantisi, emisyon ticareti mevzuatı ve/veya destek programı mevzuatı çerçevesinde yetkililer adına kontrol eden işletmeler
- Ya da Avrupa Akreditasyon İşbirliği kuruluşunun tam üyelerinden tarafından onaylanmış herhangi bir yetkili dış denetçi tarafından kontrol edilir.

Denetim raporu EKOenerji Sekreterliği'ne gönderilmelidir. Ayrıca bu metnin 11.5 numaralı kısmına bakınız.

8.4 Belli bir üretim aygıtından gelen elektriğin uygunluğu nasıl anlaşılır?

Tedarikçilerin belirli bir üretimin verimlilik ve sürdürülebilirlik kriterlerini karşılayıp karşılamadığını kanıtlaması için Enerji Öznitelik Sertifikası veya başka bir takip sistemini kullanması gerekir. Bunun için Enerji Öznitelik Sertifikası ve/veya EKOenerji web sitesinde bulunan bilgi kullanılır.

Enerji Öznitelik Sertifikası hakkında

Birçok ülkede Enerji Öznitelik Sertifikası'na ICS (Bağımsız Sertifika Programı) eki aracılığıyla ekstra bilgi ilave edebilir.

EKOenerji, Enerji Öznitelik Sertifikası oluşturan kurumlarla EKOenerji'yi bir ICS şeması olarak kullanılması için anlaşmalara girebilir.

Enerji Öznitelik Sertifikasında EKOenerji ICS etiketi olmasa bile bu sertifikalar üretim kurulumunun adı ve konumu gibi faydalı bilgileri içerir. Enerji Öznitelik Sertifikası'nın EKOenerji'ye uygunluğunu belirlemek için bu bilgiler EKOenerji web sitesinde bulunan bilgi ile eşleştirilir.

EKOenerji web sitesi hakkında

EKOenerji Sekreterliği, paydaşlarla iş birliği yaparak inceleme sürecini kolaylaştırmak için çevrimiçi araçlar geliştirecektir:

- Onaylı tesislerin düzenli olarak güncellenen çevrimiçi listesi (özellikle diğer kriterlerin bölgesel

kriterlerden ayrı tutulduğu bu durumlarda)

- Otomatik olarak uygun tesislerin ayrıntılı olmayan listesi (örneğin koruma altındaki alanların dışındaki rüzgar türbinleri)
- Uygun olmayan tesislerin ayrıntılı olmayan listesi

Biyokütle kullanan tesisler için özel kural

EKOenerji'nin ICS-etiketine sahip olma ihtimali hem EKOenerji için uygun hem uygun olmayan biyoenerji kaynakları kullanan tesisler için özellikle önemlidir. (Bakınız 8.3 F)

Bu mümkün olmadığı sürece, tedarikçiler sadece EKOenerji Lisans Sözleşmesi izin verdiği takdirde biyoenerji tesislerinden gelen EKOenerji etiketli elektrik satabilirler.

Tarih

Elektriğin EKOenerji etiketine uygun olup olmadığının belirlenmesinde elektriğin üretim tarihi dikkate alınır. (Enerji Özniteliği Sertifikası'nda bahsi geçen üretim tarihi için 10. bölüme bakınız.)

9. İKLİM

9.1 İklim Fonu

Satılan her MWh'lik EKOenerji için EKOenerji İklim Fonu'na 0,10 euro (10 euro sent) katkı yapılmalıdır. Fonda biriken miktar, yenilenebilir enerjiye daha fazla yatırımı teşvik etmek için kullanılacaktır.

Verimliliği artırmak için EKOenerji kendi inisiyatiflerini kurmayacak, mevcut mekanizmalar ve araçlardan faydalanacaktır.

EKOenerji Kurulu, EKOenerji İklim Fonu'ndaki paranın kullanımına paydaşların önerilerini ve özellikle EKOenerji tedarikçilerinin, çevreci STK'ların ve EKOenerji Danışma Grubu'nun önerilerini dikkate alarak karar verecektir.

Paranın kullanılması muhtemel olan projeler (aşağıdakilerle sınırlı değildir):

- Gelişmekte olan ülkelerde yenilenebilir enerji projeleri için destek. Desteklenen projelerden piyasaya karbon kredisi sunulursa çifte hesaplamayı önlemek için bu krediler, orantılı olarak sirkülasyondan çekilecektir.
- Avrupa ülkelerindeki yenilenebilir enerjinin gelişiminde önemli bir potansiyeli olan ancak kaynakları yetersiz yenilenebilir proje yatırımları.
- Çevresel ve sosyal katma değeri yüksek olan küçük ölçekli yenilenebilir enerji projeleri.
- Emisyon haklarına kısıtlandırmalar getirildiğinde ve parasal değeri oluşup/arttığında AB ETS (Emisyon Ticareti Sistemi) piyasasından emisyon hakkı satın alınarak karbon salım hakkının düşürülmesine katkıda bulunmak

Tedarikçiler, belli bir ülkedeki satışları sonucunda ulusal ve bölgesel STK'lar ile işbirliği içinde olarak EKOenerji Kurulu'dan ek enerji projelerin tahsisi için İklim Fonu ayrılmasını isteyebilirler. Bu projeler satışın gerçekleştiği ülkede yer almalıdır ve başvuran projenin yüksek çevre ve sosyal katma değere sahip olduğu kanıtlanmalıdır. Bu projeler arasında, faydaları ölçülebilir olduğu sürece enerji tasarrufu yatırımları da olabilir.

9.2 EKOenerji Tam Güç

EKOenerji Tam Güç, İklim Fonu'na daha yüksek katkı sağlayan EKOenerji'dir. MWh başına sağlanan katkı yenilenebilir üretim kapasitesine yatırım için (tercihen güneş veya rüzgar) kendi sermayesini sağlamada yeterli olmalı ve tahmini ömrü boyunca 1 MWh yenilebilir elektrik üretebiliyor olmalıdır. Tam katkı miktarı seçilen projelere bağlı olacak ve büyük ihtimalle zaman içinde azalacaktır.

10. KAYNAK, TAKİP VE ÇİFTE HESAPLAMA

EKOenerji, güvenilir olan ve çifte sayımı devre dışı bırakan takip mekanizmaları üzerine kuruludur.

Bu aşağıdaki takip mekanizmalarını kapsar:

- Avrupa'da Menşe Garantisi (GO)
- Kuzey Amerika REC'leri
- Aşağıdaki koşulları yerine getirmesi halinde diğer takip sistemleri de EKOenerji'ye uygun olabilir
 - o Kayıt ve takip sistemini işleten kuruluş alanında bunu yapan tek kuruluşa ve yetkililer tarafından belirlenmemiş kuruluşlar EKOenerji Kurulu tarafından onaylanmış ise.
 - o Sertifikalar tedarik/tüketimin kanıtı olarak sirkülasyondan çekilmişse.
 - o Ülkedeki artık karışım göz önünde bulundurularak çifte hesaplama engellenmişse
- Takip sertifikaları (Enerji Öznitelik Sertifikaları (EAC)'ler):
 - o Üretimden sonra kısa süre içinde kullanılmalıdır (maksimum bir yıl)
 - o Elektrik üretiminin gerçekleştiği piyasa sınırları içindeki tüketimi kanıtlamak için kullanılmalıdır.
 - o Sertifikalandırılmış Mwh aynı zamanda karbon ofset piyasasında değerlendirilmemiştir.

Bu kriterlerin yorumlanmasına EKOenerji Kurulu tarafından karar verilir. Kabul edilen takip mekanizmalarının listesine www.ekoenergy.org'tan ulaşılabilir.

Yukarıda bahsedilen koşullar yerine getirildiği sürece, EKOenerji belli bir bölgede gerçekleşen tüketim için başka bir bölgedeki sertifikaların sirkülasyondan çekilmesini kabul eder.

11. DENETİM VE DOĞRULAMA

11.1 Kim, nasıl denetleyebilir?

Ulusal veya bölgesel yetkililer tarafından kontrol edilmemiş veriler, EKOenerji Sekreterliği tarafından onaylanmış ve Uluslararası Denetleme Standartları'nın tüm şartlarına uyan, meşru bir denetçi tarafından onaylanmalıdır.

Denetleme, EKOenerji Sekreterliği tarafından sağlanan form üzerinden gerçekleşir.

Onay sürecini kolaylaştıran tüm imkanlar (özellikle hali hazırda var olan araçlar, prosedür ve kontroller) değerlendirilecektir.

11.2 Kimin denetlenmesi gerekir?

EKOenerji eko-etiketi sadece lisanslı tedarikçiler ve lisanslı tedarikçilerden direkt olarak EKOenerji etiketli enerji (veya Enerji Öznitelik Sertifikaları) alan tüketiciler tarafından kullanılabilir. Tüm lisanslı tedarikçiler yılda bir kere denetlenir. EKOenerji tüketicileri denetlenmez.

11.3 Neler denetlenir?

Denetim aşağıdakileri kapsar:

- EKOenerji etiketli elektriğin miktar ve türleri (üretim kaynağı ve üretildiği ülke ayrıca gösterilmelidir)
- Sirkülasyondan çekilmiş EAC'lerin (Enerji Öznitelik Sertifikaları) sayısı ve türleri
- EKOenerji'nin faaliyetlerini finanse etmek için olan katkının ödenmesi (6.3'e bakın), Çevre Fonu'na katkı (8.3 C'ye bakın) ve İklim Fonu'na katkı (9. bölüme bakın)

11.4 Denetleme

Denetleme formu EKOenerji Sekreterliği'ne önceki takvim yılındaki satışları belgelemek için her yıl en geç 30 Haziran tarihine kadar teslim edilmelidir.

EKOenerji Sekreterliği (masrafları kendi ödemek üzere) ayrıca denetleme ve kontroller getirebilir. Şartlar ve süreç Lisans Anlaşması'nda açıklanacaktır.

11.5 Biyoenerji kullanan üretim tesisleri için yıllık denetimler

8.3 F altında listelenen kriterlerin yerine getirildiği her yıl en az bir kez aşağıdakiler tarafından denetlenir:

- Biyokütle kurulumlarını kamu yetkilileri adına kontrol eden kuruluşlar, ör. Yasal enerji takibi

gereklilikleri, karbon salımı ticareti politikaları ve/veya destek mekanizmaları tüzüğünün uygulanmasında çalışan kuruluşlar

- Veya EKOenerji Sekreterliği tarafından önceden kabul edilmiş, Uluslararası Denetim Standartları'na uygun herhangi bir vasıflı harici denetçi.

Denetleme aşağıdakileri kapsar:

- Toplam elektrik üretimi
- Toplam ısı üretimi
- Toplam yakıt girişi, nelerden oluştuğu ve kullanılan her yakıtın kalorik değeri
- Kojenerasyon sürecinin verimliliği
- Kullanılan EKOenerji kriterlerine uygun biyokütlenin miktar ve türleri

Denetleme formunun EKOenerji Sekreterliği'ne ulaştırılması gerekir.

EKOenerji Sekreterliği masraflarını kendi karşılamak üzere ayrıca denetleme ve kontroller yapabilir.

Bunun bir EKOenerji denetlemesi olmadığına dikkat edilmelidir, bu üretim tesisine Ekoenerji statüsü vermez. Denetlenen uygunluk, satılan elektriğin EKOenerji olarak adlandırılabilmesi için yerine getirilmesi gereken şartlardan biridir. Daha fazla bilgi için 8.3F'ye bakın.

12. EKOENERJİ NASIL SATILIR?

EKOenerji satmak isteyen tedarikçiler 'Elektrik Tedarikçileri için Lisans Sözleşmesi'ni doldurup imzalamalı (www.ekoenergy.org adresinden indirilebilir) ve EKOenerji Sekreterliği'ne göndermelidir. Tedarikçiler, anlaşmanın tüm gerekliliklerini yerine getirmeleri halinde EKOenerji sözleşmenin aynı kopyasını imzalayıp geri gönderir göndermez EKOenerji satmaya başlayabilirler.. EKOenerji Sekreterliği Lisans Sözleşmesi ve eklerine uygunluğu garanti altına alacaktır.

13. KATKILAR

Bu bölümde daha önce bahsedilen katkılar hakkında genel bir bilgi vermek içindir.

EKOenerji etiketiyle satılan her Megavat saat için, tedarikçi EKOenerji Sekreterliği'ne ağırlık aktivitesini finanse etmesi ve yenilenebilir elektrik talebini arttırmaya yönelik faaliyetlerini karşılaması için minimum 0.08 euro (8 euro cent) öder.

Eğer bir takvim yılı içinde 250 GWh'den fazlası aynı son tüketiciye satılırsa bu katkının 250 Gwh'i aşan kısmı için katkının ödenmesine gerek yoktur (bkz. Bölüm 6)

EKOenerji olarak satılan her Megavat saat için EKOenerji İklim Fonu'na minimum 0,10 euro (on euro sent) katkı yapılmalıdır. (bkz. Bölüm 9)

EKOenerji etiketiyle satılan hidroelektriğin her Megavat saati için, EKOenerji Çevre Fonu'na minimum 0,10 euro (on euro sent) katkı yapılmalıdır. (bkz. Bölüm 8.3.C)

14. SAHA İÇİ KURULUMLARDAN GELEN EKOENERJİ

Saha içi kurulumlara sahip tüketiciler, aşağıdaki şartları yerine getirmeleri halinde bu kurumlardan EKOenerji etiketli elektrik tüketebilirler:

- Kurulum yukarıda bahsedilen sürdürülebilirlik kriterlerini yerine getirmelidir (8. bölüm)
- Saha içi kurulumdan gelen elektriğin yıllık tüketimi 200 MWh'ten azsa ekstra bedel ödemeksizin EKOenerji ismi ve logosu kullanılabilir fakat EKOenerji sekreterliğinin önceden bilgilendirilmesi zorunludur. İklim Fonu'na katkı yapılması gerekmeye beraber bu sayede enerji kıtlığı yaşanan bölgelerde yeni temiz enerji projeleri fonlandığı için katkıda bulunulması önerilir.
- Saha içi kurulumdan gelen elektriğin yıllık tüketimi 200 megavat/saat üzerindeyse tüketici EKOenerji İklim Fonu'na her MWh başına 0.10 € katkıda bulunmalıdır. Hidroelektrik söz konusuysa MWh başına ayrıca 0.10 € Çevre Fonu'na gider.
- Yıllık üretim 1000 megavat saatten fazlaysa enerji tüketicisi EKOenerji Lisans Anlaşması'nı imzalamalıdır veya lisanslı EKOenerji satıcılarından birini dahil etmelidir. Lisans Anlaşmamızda bahsedildiği üzere EKOenerji etiketli enerjinin her megavat/saatlik tüketimi için 0.08 € EKOenerji lisans ücreti, 0.10 € İklim Fonu katkısı ve eğer hidroelektrik söz konusuysa 0.10 € Çevre Fonu katkısı olmak üzere toplam 0.18 € (hidroelektrik için 0.28 €) ödenmelidir.

Lisanslı EKOenerji satıcıları (enerji perakendecisi, hizmet sağlayıcısı veya “aggregator”) birkaç üretici-tüketiciyi temsil edebilir ve EKOenerji sekreterliğiyle tüketiciler arasında bir irtibat noktası konumunda bulunabilir. Bu durumda gerekli katkıların ödemesi de tüm volümlerin toplamı üzerinden, bu firma tarafından yapılır. Bu, ödenmesi gereken katkıların düşük volümlerin de birbiri üzerine eklenerek firmanın temsil ettiği toplam tüketim üzerinden hesaplanması anlamına gelir.

Saha içi kurulum şebekeye bağlıysa aşağıdaki ekstra şartlar da dikkate alınmalıdır:

- Eğer tüketici EKOenerji lisanslı bir aggregator veya hizmet sağlayıcısı ile çalışmıyorsa, mümkün olması halinde, kurulumun bulunduğu yer için EKOenerji etiketli bir yenilenebilir elektrik kontratı yapmalıdır.
- Tüketici tarafından kullanılan enerji miktarı için Enerji Öznitelik Sertifikaları oluşturulmamalıdır. Eğer takip sertifikaları oluşturulmuşsa çifte sayım ihtimalinden kaçınmak için bu sertifikaların tüketicinin saha içi kullanımını kapsayacak şekilde tüketicinin kendisi tarafından kullanılması gerekir.
- Şebekeye bağlı sistem NEM (net metering) sahibiyse öztüketici, şebekeye verilen miktar için Enerji Öznitelik Sertifikaları oluşturulmamış olduğunu veya bu sertifikaları kendi adına kullandığını kanıtlamalıdır. Aksi halde şebekeye verilmiş elektrik için EKOenerji eko-etiketi kullanılamaz.

15. İSİM VE LOGO

EKOenerji aşağıdaki logoyu kullanır.

Ayrıca bakınız www.ekoenergy.org/about-us/logo

Ana iletişim adı EKOenergy. Bölgenin diline göre

Örneğin;

EKOenergi: Danca, Norveççe, İsveççe.

EKOenergia: Baskça, Katalanca, Estonyaca, Fince, İtalyanca, Macarca, Polonyaca, Portekizce, Slovak.

EKOenergía: İspanyolca

EKOenergie: Çekçe, Flemenkçe, Almanca, Lüksemburgca, Romanca

EKOénergie: Fransızca

EKOenerji: Azerice, Türkçe

EKOenergija: Bosnaca, Hırvatça, Litvanyaca, Slovence

EKOenerģija: Letonca

EKOenergija: Arnavutça

EKOenerxía: Galiçya

EKOorka: İzlandaca

ЕКОэнергия: Belarusça, Kazakça, Rusça

ЕКОенергия: Bulgarca

ЕКОенергија: Makedonca, Sırpça

ЕКОенергія: Ukraynaca

ΕΚΟενέρεια: Yunanca

varyasyonlar kullanılabilir.

Diğer tüm iletişim isimleri ve/veya logoları belirli bir bölgeye yönelik olabileceği gibi belirli bir şirketin belirli bir ürünü için de sekreterlik tarafından kabul edilebilir.

16. KRİTERLERİN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ

EKOenerji yaşayan bir standarttır. Bilgi ve deneyim geliştikçe EKOenerji de gelişecektir. Herhangi bir paydaş ya da ilgili kimse EKOenerji gereklilikleri hakkında her zaman yorumda bulunabilir veya EKOenerji Kurulu ile iletişime geçerek kriterlerle ilgili değişiklik talebinde bulunabilir.

Tüm değerlendirmeler ISEAL tarafından belirlenmiş olan Sosyal ve Çevresel Standartlar Doğru Uygulama Kodu'na göre gerçekleştirilecektir.